

Виходить у Львові
що дні (крім неділі і
гр. кат. свят) о 5-ї
годині по полудні.

РЕДАКЦІЯ і
Адміністрація: улиця
Чарнецького ч. 10.

ПІСЬМА приймають
ся лише франковані.

РУКОПИСИ
звертають ся лише на
окреме жданіє і за вло-
женням оплати пошт.

РЕКЛАМАЦІЇ
ховані засобами вільної від
оплати поштової.

НАРОДНА ЧАСОПІСЬ

Додаток до „Газети Львівської“.

ВІСТИ ПОЛІТИЧНІ.

Програма парламентарних праць. — З пар-
ламентарних комісій. — Пасивний опір державних
урядників. — Хінько-російський спр.

Палата послів має відбрати ся дня 6 або
8 марта. Повні засідання були би дуже короткі,
аби поганіши досить часу на наради буджет-
тівської комісії. Коли бо буджет в палаті послів
має бути полагоджений перед 31 марта, то в
комісії мусів би бути полагоджений найдальше
до 15 марта. В тім случаю палата мала би два
тиждні часу до нарад над буджетом. З почат-
ком цьвітня прийшов би під наради в палаті
закон о контингенті рекрутів.

Субкомітет комісії для службової прагматики
урядників живо радить над державним
предложенем того закона і приймив досі в де-
нікими змінами 30 параграфів закону. Нині ве-
дуться як дальші наради.

Відбувають тепер наради комісія для су-
спільно-політичних справ і комісія прасова.

В Триесті, як звістно, вибух пасивний опір
державних урядників залізничних, поштових і
цивільних з причини, що правительство не зго-
дилося на домагання урядників в справі при-

знання їм дорожнього додатку до платні. Опір
той проявляється в тім, що дотичні урядники
познайомлять свою службу дуже поволі, опізнюють
полагоджене справі і тим спричиняють великі
шкоди промислові і торгові.

Віденська праса зачинає щораз остріше
виступати против урядників, що ведуть пасив-
ний опір. Праса пригадує, що гр. Еренталь мусів
змобілізувати цілу воєнну силу Австроїї,
щоби упинити ся у Туреччині о шкоді, які
захопила держава через страйк поштових дви-
гарів. Тепер таку саму, а може ще й більшу
шкоду роблять експортові торговли державні
урядники. Стан такий — кажуть ті часописи —
не може тривати даліше, а передусім правительство
не може сего терпіти. Була би се
прямо заохота для інших урядничих кругів,
аби способом робітників вимушувати признання
своїх домагань.

Серед населення невдоволене против уря-
дників зростає щораз більше. Правительство
дало урядникам до зрозуміння, що коли не за-
лишить пасивного опору, то може дійти до за-
ворушення робітників, котрі звернуться против
них. А власне портові робітники, що при ла-
данню товарів працюють на акорд, суть від
двох днів майже без заняття, бо не можуть ла-
дувати товарів. Їх знають в Триесті в дуже
горячого темпераменту. Коли би отже они з

причини зменшення заробітку кинули ся на
урядників, положене стало би критичним і пра-
вительство мусіло би виступити дуже рішучо.

Купці з'організували сильний опір против
урядників. Они постановили солідарно випо-
вісти кредит, котрий давали урядницьким ро-
динам. Бо досі більшість урядницьких родин
купувала на книжочки, а платила в кінцем
місяця.

Князь Гогенльохе, намістник Триесту,
удав ся до Відня по інструкції, а з його пово-
ротом розірване ся ломана опора урядників.
Правительство буде вести акцію так, що всім
проводирям страйку виточить ся дисциплінарне
слідство і рівночасно будуть они засупендовані.
Всіх урядників, що беруть участь в страй-
ку, перенесе ся, а на їх місце прийдуть нові.

У Відні, в субкомітеті комісії для справ
одержавних урядників пос. Рібар з Триесту під-
час нарад над службовою прагматикою обговорював
пасивний опір урядників в Триесті та
заявив, що вправді солідаризується з домага-
ннями урядників, але не може згодити ся на
способ, яким хочуть они перевести свої дома-
гания. Поведення урядників не похвалює, хоч
і розуміє їх невдоволене. Після промови сек-
ційного шефа Фраса, котрий сказав, що описи
дневників що-до стану в Триесті переборщені,

28)

ВУЙКО БЕРНАК.

З англійського — Р. Конана Дойла.

(Дальше).

Двірська етикета зовсім тепер не вязала
присутніх гостей і навіть вояки, як здавало
ся, були свободніші. Богато з них перейшло
до бічних комітетів і грали там віста або двацять
оден. Я знов бавився тим, що приглядав тому
міожеству людей, хорошим женинам і слав-
ним людям, котрих імена за давнішого пано-
вання зовсім незвістні, нині були голосні в цілім
світі. Саме передо мною стояли Ней, Лян і
Мюра і говорили та сьміялися так свободно,
немов би находилися в своїх шатрах в таборі.
Нині знає ся їх сумний конець. Двох з них
стрячено, третій уцінав в битві — але тоді не
було ні тіни грозячої ім долі на їх веселих і
щасливих лицах.

Коло мене опертій о стіну стояв малій,
мовчаливий чоловік середнього віку. Здавало ся,
що чув ся несвійсько і немов опущений в тім
численнім товаристві. То додало мені відваги
заговорити до него, що очевидчика утішило
его. Але его французщина була страшна.

— Розумієте може трохи по англійські? —
спітав мене. — Я не стрітив тут ні одного
чоловіка, котрий би говорив того мовою.

— Я зовсім добре говорю по англійські,

бо там провів я мою молодість. А ви може
Англієць? Атже о скілько мені відомо, то від
часу зірвання аміанського договору не має чого
Англієць показувати ся у Франції.

— Ні — відповів він. — Я Американець.
Називаюся Роберт Фултон. Приходжу на ті
принята лише для того, аби пригадати ся ціса-
реві. Він ваймався тепер деякими моїми ви-
находами, котрі повинні би спричинити цілко-
вітний переворот в способі ведення морської війни.

Позаяк я не мав що іншого робити, то
спітав дивного Американця о єго винаході і
прийшов вскорі до пересвідчення, що маю до
діла з якимсь дурноватим. Мав шалену гадку,
що корабель можна би вести против вітру і
водної струї при помочі вугля і дерева, які
мало ся палити на кораблі. Говорив ще про
інші неможливі речі, прим. про якісь плава-
ючі бочки наповнені порохом, котрі кождий
корабель, що о них ударив би, могли розри-
вати на кусні. Милосердно усміхавчися, при-
слушував ся я оповіданю Американця, навіть
не причуваючи, що вплив єго нечуваних вина-
ходів на судьбу сьвіта колись полишив дале-
ко по заду діла присутніх там воїнів і мужів
державних, не виключаючи і цісара.

Нараз роздав ся загальний шепіт в сали; цілім товариством заволоділо немов би якесь
невдоволене і неспокій, які звичайно проявля-
ють ся між громадкою пустуючих веселих ді-
тей, коли між них увійде який понурий, стар-
ший чоловік. Розмова і сьміхи замовкли, ше-
лест карт утих; жінки і мужчини посхапу-

вали ся з крісел. На всіх лицеях проявило ся
новне дожидання напружена.

В дверех станув Наполеон в зеленім сур-
дуті, в червоним шнуром півперек білої камі-
вольки. Його лице було бліде як все.

Коли цісар являв ся на приняттях або
подібних нагодах, ніхто не міг наперед знати,
як він саме нині буде поводити ся. Раз був
найвеселіший, найрозмовніший зі всіх — що
очевидно частіше лучало ся в часах, коли
він був консулем, як пізніше за цісарства —
другим разом просто лягав ся і обідкував
кождого своїми злобними словами, на кого лише
наткнув ся. Але звичайно держав ся середини
між тими обома крайностями, був мовчаливий
і але настроєний та лише від часу до часу зро-
бив якусь прикуру для кожного замітку. В та-
ких дніх віддахиали єго гості лекше аж тоді,
коли виходив з сальону і полішив їх самих
в цісаревою. Нині по виступі заздорти своєї
жінки мабуть ще не зовсім прийшов до себе,
як на то вказував єго понурий погляд і під-
несені брови.

Позаяк я случайно був недалеко входових
дверей, впав я сму перший в очі.

— Ходіть сюди, пане де Лявалль — сказав.
Положив мені руку на рамени і обернув ся до
високого, худого чоловіка, що супроводив єго.
— Ось, дивіть ся, Камбасер, ви старий дурню;
все впевняли ви, що старі французькі родини
поселять ся в Англії, як колись Гугеноти і
ніколи вже не вернуть до Франції. — Але ви
помилили ся, як звичайно; бо тут стоїть го-
лова роду де Лявалль і жертвує мені свої у-

пала без сліду 17-їтна Зіеля Шрайбер, котра приїхала до свояка Мандля при улиці Шайнохи і вийшовши з дому до знакомих, більше не вернула. — Коло стації Вознесенськ пермської губернії в Росії вибух оногди вночі огонь у вагоні III класи під час їзди. Заким можна було подати якусь поміч агоріло сім осіб, а три тяжко попекли ся.

— Примус голосування на Буковині. Є. Вел. Цісар затвердив ухвалений буковинським соймом закон в справі примусу голосування при виборах до парламенту, сойму і громадських управ. Вибори до сойму на Буковині починаються ся сего року 2 цвітня. В загальній курі будуть кандидувати в сучасному окрузі з Руцинів М. Спинул, в заставнецькім А. Лукашевич, в садагурськім Юра Лисан; у вижницькім М. Василько, в місікім окрузі черновецькім національної кандидатури ще не визначено; соц. демократи установили кандидатуру М. Гаврищука. В курі громад кандидувати будуть в черновецькім місікім окрузі др. Ст. Смаль Стоцький, в серетськім (сільськім) А. Малик, в черновецькім (сільськім) краєв. інст. Ом. Попович, в садагурськім др. Т. Галіш, в заставнецькім гром. секретар М. Осадець, в кіцманськім двірник (війт) Дмитро Бажан, в сторожинецькім надуч. Іл. Корбулицький, у вишковецькім надуч. К. Данилюк, у вижницькім сел. І. Шпитко а в селетинськім проф. Єр. Пігуляк.

— Огородництво в середніх школах. Проектів і концептів можна мати багато, але чи всі они практичні і добре, се інша річ. Заведено мундури для учеників шкіл середніх і багато собі з них обіцювано; показало ся однак, що они не устережуть молодіжі від лямпартерії і розпусти. Тепер проектується для умундурованих учеників легітимації з фотографією. Де нема виховання і надзору, дома і в школі, там і легітимація нічого не поможе. Заведено студентські варстти. І се певно добра річ. Ale хто буде робити гиблем, ледви чи вивчиться — греки а хто буде пильнувати греки, ледви чи зможе робити добре гиблем. Хиба що може вийде з того її се ні то. Тепер появився ще інший найновіший проект: Огородництво в середніх школах.

На заходах львівського „Коїла наuczycieli szkół wyższych“ в дніях 21 січня і 11 лютого прочитав др. Влад. Кубік два реферати про науку огородництва в середніх школах. Думку введення огородництва в середніх школах підношено вже нераз в різних гімназіях цілої Галичини, а тепер щораз частіше чути про се, що слід ввести сюю науку для розвитку в молодіжі заміловання до управи ростин, а також для оживлення й улекшення науки ботаніки. По дискусії ухвалено такі внесення: 1) Koło lwowskie Tow. nauczycieli szkół wyższych признаючи значене огородництва для ботаніки, попирає думку введення управи ростин у підкільних салях й опирається при науці ботаніки на явищах спостеріганіх в огородництві; — 2) вважає потрібним уладжене курсу огородництва для професорів природознавців, в цілі пізнання тих відділів огородництва, що мають значене для ботаніки; — 3) в цілі введення для учеників над'обовязкових вправ в огороді треба насамперед уладити практичний огородничий курс для тих професорів, що мають заміловання до сего заняття; — 4) стреміти до закладання малих підручних підкільних огородців, та до заложення у Львові великого спільногого огорода для всіх шкіл; — 5) по владженню курсів для учителів і обговореню програми науки для учителів і обговореню програми науки на тих курсах вводити в середніх школах над'обовязкові курси огородництва з практичними вправами.

Зачисляємо ся до любителів огородництва і уважаємо огородництво не лиш з одну із найкрасіших але й дуже важливих галузей рільного господарства; позволимо собі однак висказати сумнів, чи при теперішній системі наукування в школах середніх і при страшно непрактичнім розділі предметів науки, наука огородництва сполучена ще й з ботанікою принесла би якийсь хосен, тим більше, що з професорів ботаніки годі в одну мить поробити практичних огородників.

— Про завалене мосту на Вислі під Краковом, о чим у нас була коротенька згадка,

доносить один очевидець: Вночі з суботи на неділю завалив ся міст на Вислі, будований від трох літ з величезним накладом коштів. Міст був вже на докінченю. Треба ще лише що уложені зеліні частини грубими на 30 цент. стовпами вбитими глубоко в русло ріки. Середній частині конструкції підперто 60 такими стовпами, а крайні 40 стовпами. На катастрофу зложилося богато нещасливих обставин, котрих навіть найдосконаліший технік не міг предвидіти. З причини кількох днів дуже сильного морозу ріка на цілій довготі покрилася була грубим ледом; нараз потепліло і став падати дощ. Лід на ріці попукав майже до години; рівночасно надплила велика вода і крига несена водою сперла ся коло руштованя, котре через дві години ставило опір. Аж по півночі избирала ся така маса криги, що змела нараз цілу сотку стовпів, підпирачу верхній частині мосту, котрий вдавав в ріку. Лоскіт був так страшений, що спершу здавало ся, мов би то настало землетрясення. Чукаючі сталеві частини терли ся об себе в такою силою, що аж іскри з них сипалися і освітлювали ічну пітьму. Шкода спричинена катастрофою єсть дуже значна. Позаяк цілий міст коштував 2,500.000 корон, то шкода доходить до мільона.

Т е л е г р а м и .

Відень 23 лютого. В австрійській делегації промавляє дел. Делюган (Італіянець) зазначаючи, що розважна внутрішня політика, виконувана справедливо і совістно супротив всіх народних меншин єсть сильною підпоровою заграницької політики. Для того бесідник звертає увагу міністра, щоби італіянську меншість в Тиролі трактовано на рівні з іншими.

Лондон 23 лютого. На вчерашньому засіданні палати льордів Лендесдовн заявив, що не бавком предложить внесене о зміні складу палати льордів.

Петербург 23 лютого. Дума радила вчера над внесенем поставленним 166 членами опозиції і центра о знесене обмежень в справі осідку Жидів. Ухвалено 208 голосами против 138 не заявили ся ані за внесенем ані против него, лиш передати справу, чи таке заряджене єсть пожадане, комісії особистої ненарушимості з порученем здати справу до місяця.

Берлін 23 лютого. До бюро Вольфа доносять з Кишинева: На губернських зборах шляхти осуджено поступоване Пуришкевича, котрий маршалкови шляхти і послови Крупенському закидав нечестні вчинки. Поступоване Пуришкевича признано нечестним і постановлено на загальних зборах шляхти поставити внесене на виключене Пуришкевича з бесарабської шляхти.

— Дяківське віче всіх дяків галицьких відбудеться в Чорткові дні 1 марта ст. ст. 1911 р. в сали „Народного Дому“ о 12 год. в поплудні. Просимо всіх товаришів явитися конче, всі як один, як також просимо всіх сприяючих дяківській справі прийти на то віче. Буде обговорена дуже важна справа. Депутація зложить звіт з повороту з Відня, а також мають бути обговорені, взглядно ухвалені важні справи. За комітет вічевий: Петро Ясинчук, Дмитрій Каміньский, Константин Заліщук, Стефан Рибакоцький, Лев Кушнір, Ізidor Рудан.

— Подорож довкола землі, весела товариська гра для науки і забави. Видане Руского Тов. педагогічного у Львові. Ціна 1 К 50 с.

Colosseum Германів

Від 17 до 28 лютого 1911.

Великанська програма карнавалова.

Др. І. Ріклє, феноменальний математик і мнемотехнік. — Selbini Troupe, циклеси з театру Folies Бергера в Парижі. — Grete Hoeven в своїй креації: Чверть годинки сольо. — Stuart, найліпший імітатор дамський. — Злодій, фарса в французького. — Siel & Fill „Борба з вазою“. — Швігерлінга марионетки. — Line de Sevres „Жива порцеляна“. — Marya Tscholska акт імнастичний.

ВІТОГРАФ 10 величавих новостей і т. д.

В неділі і съвта 2 представлена о годині 4 і 8 вечера.

Білети можна вчасніше набути в Бюро днівниці ПЛЬОНА, ул. Кароля Людвіка 5.

,Закон ловецький“

брошуру на часі і для всіх потрібну, замовляйте по ціні 80 с. враз в пересилкою у накладника І. Мойсейовича, ул. Осолинських ч. 11.

— Домашна кухня. (Як варити і печи?) Зладила Леонтіна Лучаківська. Львів 1910. Накладом Миколи Заячківського. З друкарні Івана Айхельбергера, Львів, Ринок ч. 10. — Ціна одного примірника 1 К 50 с.

Курс львівський.

Дня 22-го лютого 1911.	Платить	Жадають
I. Акції за штуку.	К с	К с.
Банку гіпот. гал. по 200 зр.	684.—	691.—
Банку гал. для торгов. по 200 зр.	460.—	470.—
Зелів. Львів-Чернів.-Яси	557.—	563.—
Акції фабр. Липинського в Саноку	548.—	556.—
II. Листи заставні за 100 зр.		
Банку гіпот. 5 прц. преміюв. . .	109.70	110.40
Банку гіпотечного 4½, прц. . .	99.—	99.70
4½% листи заст. Банку краєв. .	99.30	100.—
4% листи заст. Банку краєв. .	94.—	94.70
Листи заст. Тов. кред. 4 прц. .	96.—	—
” ” 4% льос в 4½ літ.	96.—	—
” ” 4% льос. в 56 літ.	92.30	93.—
III. Обліги за 100 зр.		
Пропінційні галицькі	98.20	98.90
Обліги ком. Банку кр. 5% II. ем.	—	—
” ” 4½%	99.30	100.—
Зелів. льокаль. ” 4% по 200 К.	92.40	93.10
Позичка краєв. з 1873 р. по 6% .	—	—
” ” 4% по 200 К .	93.30	94.—
” ” м. Львова 4% по 200 К .	92.30	93.—
IV. Льоси.		
Міста Krakova	98.—	108.—
Австрійські черв. хреста .	82.—	88.—
Угорські черв. хрестя .	47.50	53.50
Італійськ. черв. хр. 25 фр.	—	—
Архік. Рудольфа 20 К.	70.—	76.—
Базиліка 10 К	38.75	42.75
Йошіф 4 К	8.25	9.50
Сербські табакові 10 фр.	9.50	11.—
V. Монети.		
Дукат цісарський	11.37	11.49
Рубель паперовий	2.53	2.54
100 марок німецьких	117.27	117.47
оляр американський	4.80	5.—

За редакцію відповідає: Адам Краховецький.

Телефон 452.

Телефон 452.

Містове бюро

Ц. К. зелізниць держав.

у Львові пасаж Гавсман ч. 9

в и да е

Білети складані комбіновано - окружні до всіх і зі всіх значайших місцевостей Європи важні 60, 90 і 120 днів.

Білети складані в однім напрямі на німецких зелізницях, важні 45 днів.

Білети картонові, звичайні, до всіх стацій в краю і за границею.

Асиг'нати

на місця в спальніх вагонах.

Продані всіх розкладів Ізди і провідників.

Замовлені **білети** на провінцію висилаються за поштовою післяплатою або за посередництвом дотичної зелізничної стації.

При замовленню складаного **білету** треба надіслати 5 корон задатку і подати день, від котрого **білет** має бути важним.

Телеграфічна адреса: Stadtbüro, Львів.